GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a si Dumineca.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28. franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 47. Joi, 27|15 Iuniu 1878.

Congressulu.

Brasiovu, 26 Iuniu 1878.

„Cà va très bien" — merge fórte bine — se fi disu representantele Franciei d. Waddington cu privire la lucrarile congressului. Déca este asia, ce fericiti trebuie se se simtia astadi marii diplomati ai dilei, a fi adusu lucrulu pana la atat'a, a fi aflatu formul'a adeverata pentru solutiunea cestiunei orientale! Dér' óre aflatau ei in adeveru acést'a formula? Celu ce cauta, gasesce, — se vede inse, ca membrii congressului nici nu'si dau silintia a cautá modulu pentru o definitiva aplanare a certeloru orientale.

Este numai o pace momentana ce voru se inchiaie astadi representantii mariloru poteri. Despre o definitiva solutiune nici vorba nu póte fi. Opulu congressului déca va si reusi va fi earasi o carpeala, unu provisoriu de adi pana mane. La asia cevasi se pricepe diplomati'a europeana forte bine. Fiindu vorb'a numai de mesuri provisorie intielegemu fórte bine de ce oficiosii nostri isi promitu atatu de multu dela dibaci'a contelui Andrásy. Elu a datu probe destule ca este mare mesteru in crearea de provisorii.

Se asigura, ca maioritatea poteriloru representate la congressu s'ar' fi intielesu in principiu, cá se creeze o Bulgaria de nordu si un'a de sudu, adeca unu feliu de dualismu bulgaru. Bulgari'a de nordu se fia independenta si numai cea de sudu se remana sub suzeranitatea Turciei. Ce este acést'a, déca nu o mesura provisoria? Peste cativa ani bulgarii de nordu voru cere uniunea cu bulgarii de sudu si joculu orientalu se va reincepe din nou.

Se lasamu inse pe bulgari deocamdata la o parte. Mai multu cá cestiunea marei Bulgarii viitorie ne intereséza pe noi si ar' trebui se interesseze pe intrég'a Europa cestiunea romana. In ce situatiune se afla astadi statulu romanu façia de marele areopagu europeanu?

E greu a respunde la acést'a intrebare. Cronic'a congressului se ocupa pentru momentu puçinu de Romani'a. Cetimu, ca representantii Romaniei au fostu primiti in audientia de catra principele mostenitoriu alu Germaniei, ca d. Ion Bratianu a conferitu cu d. Gorciacoff si Cogalniceanu cu d. Andrásy si Beaconsfield, dér' nu amu aflatu inca nimicu despre aceea, ca óre ascultata va fi séu nu si Romani'a inainte de a se decide asupra celoru mai vitale ale sale interesse.

Dupa ce a fostu admisa la congressu Greci'a cu votu consultativu, nu mai incape indoiéla, ca voru fi admise la rondulu loru si celelalte state orientale. Chiaru Russi'a a pretinsu — se intielege numai de dragulu Serbiei si a Muntenegrului — cá pe lenga Greci'a se fia ascultate si celelalte state.

Romani'a a cerutu admiterea la congressu, dér' nu e adeveratu ca ar' fi presentatu acestui'a unu memoriu. Numai pentru casulu déca Romani'a nu va fi admisa au pregatitu representantii romani unu memorandum. „Journal des Débats", care ne spune aceste specifica totodata si cererile Romaniei in urmatóriele patru puncte:

1. Teritoriulu romanu se remana intactu si nici o parte a lui se nu fia instrainata 2. Armat'a russésca se nu aiba dreptulu de a trece prin Romani'a, dupa cumu este stipulatu in art. 8 din tractatulu dela San-Stefano. 3. Romani'a se intre in posessiunea Deltei si a insuleloru Sierpelui. 4. Independinti'a Romaniei se fia recunoscuta si teritoriulu seu neutralisatu sub garanti'a colectiva a poteriloru.

Cine va poté dice, ca aceste cereri nu sunt destulu de indreptatite, mai indreptatite chiaru, cá pretensiunile tuturoru celorlalte state? Cu tóte aceste sub impregiurarile actuale este greu de a prevedé, déca si in ce mesura voru isbuti dreptele postulate ale Romaniei inaintea Congressului. Agitatiunea, ce a produs'o in Angli'a, descoperirea diuariului „Globe", protestulu opiniunei publice a Augliei in contra invoielei anglo-russe, cu deosebire in contra acelui § rusinatoriu, prin care guvernulu anglesu 'si vinde inainte votulu in cestiunea Basarabiei, va esercitá negresitu o insemnata pressiune morala asupra Congressului, care in curendu va avé se'si dé veridictulu si in caus'a romana. Dé ceriulu se fia catu mai favorabilu pentru Romani'a!

Despre decursulu siedintiei, in care s'a decisu admiterea Greciei la congressu i se anuntia lui „Pester Lloyd" din Berlinu:

„In siedinti'a de Luni a congressului a facutu Salisbury propunerea directa, cá Greci'a se fia admisa spre a fi ascultata si si-a motivatu propunerea cu aceea, ca Greci'a e unu statu suveranu ale caruia interesse sunt atinse in modu fórte sensibilu prin cestiunea Orientului. Nu se cade, cá Europ'a se decida, fara a dá ascultare mai antaiu celui mai de aprópe interessatu. Siuvaloff s'a aretatu fórte surprinsu, ca o asemenea intrebare se puse in discussiune in congressu si dise, ca invitatiunea s'a la Berlinu suna numai la congressulu poteriloru s e m n a t a r i e (ale tractatului de Paris) si intre aceste nu se numera si Greci'a. Admiterea nu e necessaria, deórece russii au portatu resbelulu p e n t r u t o t i chrestinii orientului, asiadér' si pentru greci si prin urmare Russi'a e chiamata a representá si interessele loru. In siedinti'a urmatória inse, Mercuri, s'á sculatu Siuvaloff din initiativ'a propria si a declaratu, ca Russi'a nu are nimicu in contra, déca Greci'a va fi ascultata, cumu doresce Angli'a, dér' speréza ca atunci se va concede dreptulu egalu si celorlalte state chrestine." —

Lui „N. fr. Presse" i se telegraféza din Berlinu: „Representantii turci au venitu la Berlinu spre a aperá dupa potintia integritatea Turciei, sperandu ca voru aflá spriginulu poteriloru. Ei se vedu acumu desamagiti, deórece discussiunea nu se inverte asupra tractatului de Parisu, ci asupra tractatului de San-Stefano si in fapta se face o impartiéla 'a Turciei. Impartasirile lui „Globe" ar' fi avutu in contra asteptarei russiloru efectulu, ca Angli'a s'a apropiatu mai multu de Austro-Ungari'a. De aceea latiescu russii faim'a, ca Austro-Ungari'a nu scie ce voiesce. Nu e adeveratu, ca representantulu Italiei Corti ar' face pe mediulocitoriulu; póte ca Itali'a se simte genata prin unele promissiuni date mai inainte Russiei, cari inse nu mai corespundu situatiunei. . . . Russi'a voiesce se sondeze terenulu si in privinti'a rectificarei granitiei b a s a r a b e n e. In casu, candu Basarabi'a s'ar' dá in schimbulu Dobrogei, comunicatiunea intre provinciele bulgare ar' fi intrerupta. Din caus'a acést'a Russi'a ar' voi se lase acuma Romaniei partea nordica a Basarabiei si se 'si iè pentru aceea in Dobrogi'a o parte a teritoriului dintre valulu lui Traianu si Cernavod'a. Astfeliu ar' posede Russi'a ambele tiermuri ale Dunarei. Proiectulu acest'a se dice, ca ar' fi spriginitu de Austro-Ungari'a si Angli'a. Romaniei i-ar' remané in acestu casu districtulu Ismailu si terenulu de-alungulu Dunarei pana la gur'a Chiliei."

Lui „Times" din Londr'a i se depesiéza din Berlinu, ca delegatii Angliei, Austro-Ungariei si ai Russiei s'ar' fi intielesu in conferinti'a din 21 l. c. asupra urmatórieloru puncte: „Bulgari'a se marginesce la Balcani. Turcii sunt indreptatiti a fortificá passurile Balcaniloru si a ocupá localitatile intarite. Sofi'a va face parte din Rumeli'a si Varn'a din Bulgari'a. Burgas va remané turciloru. Fruntari'a de nordu a Muntenegrului si fruntariele Serbiei se mai constrengu; ambele principate voru fi desdaunate pentru aceea in spre sudu."

Unu telegramu din Londr'a dice, ca scirile de mai susu ale lui „Times" nu sunt correcte. Adeveratu e, ca s'a decisu i n p r i n c i p i u, ca fruntari'a Bulgariei se fia Balcanii, ca passurile se fia ocupate de turci, si Varn'a se apartiena nouei Bulgarie de nordu, dér' in privinti'a Rumeliei, Muntenegrului si a Serbiei nu s'a tractatu inca nemic'a. Unu telegramu din Parisu 23 Iuniu constata, ca congressulu s'a invoitu asupra delimitarii Bulgariei dela nordulu Balcaniloru, dér' nu s'a luatu inca nici o decissiune in privinti'a regimelui politicu alu Bulgariei de nordu. Asemenea nu s'a decisu nimicu in ceea ce privesce administratiunea Bulgariei de sudu, din punctulu de vedere alu garantiiloru, ce voru trebui se se dé Turciei.

Este fórte importanta pentru lucrarile congressului si atitudinea delegatiloru turcesci. Despre acést'a i se scrie lui „N. W i e n e r T a g b l a t t" din Berlinu:

„Programulu delegatiloru turci façia de congressu se póte resumá in aceste puçine cuvinte: Turci'a nu mai e obligata in nici unu modu prin tractatulu dela San-Stefano; nu ea, ci Russi'a insasi l'a sferticatu, inainte de a fi intratu in valóre. Pentru acést'a asertiune turcii aducu mai multe argumente. Pre candu autoritatile turcesci, dicu ei, erau avisate a corespunde in modulu celu mai strictu determinatiuniloru pacii dela San-Stefano, comand'a russésca nu s'a tienutu nicidecumu de ele. Russii au trecutu peste lini'a de demarcatiune fara cá se fi incunosciintiatu macaru pe comandantii turcesci si ostirile Tiarului au inaintatu pana la portile Constantinopolei. Russii au ocupatu tienuturi, cari chiaru dupa determinatiunile crudele dela San-Stefano ar' fi trebuitu se remana neatinse. Russi'a s'a fostu obligatu a tiené in tienuturile ocupate provisoriu numai atatea trupe, cate voru fi de lipsa pentru sustienerea ordinei; dér' numerulu trupeloru a crescutu cu timpulu pana la aprópe trei corpuri de armata, cari au inaintatu pana la suburbiele din Stambulu si produsera o spaima mare in capital'a turcésca. Adeveratu, ca Russi'a se póte provocá la aceea, ca nici turcii nu au desiertatu fortaretiele Siuml'a, Varn'a si Batum. Desiertarea acést'a inse nu s'a potutu face inainte de a-si fi retrasu Russi'a trupele in modulu stipulatu. Unu altu argumentu, ca pacea dela San-Stefano nu e valabila este, dicu turcii, ca delegatii de atunci ai Turciei ar' fi fostu surprinsi, fortiati si n'ar' fi avutu timpu destulu spre a judecá bine lucrulu, ei fura preste acést'a sedusi de catra delegatii russi . . . Tractatulu dela San-Stefano e impossibilu, fiindu-ca disólve tóta Turci'a intr'o multime de teritorii, cari nu stau in necsu unele cu altele. Dér' si in nou'a Bulgaria a calcatu Russi'a stipulatiunile tractatului ca-ci a recrutatu si a luatu dari mai mari decatu s'au platitu vreodata acolo. Bulgarii astfeliu asupriti, asuprescu si ei pe musulmani si pe greci, si fructele sangerόse ale acestei stari s'au aretatu in insurectiunea, pe care marea armata russésca n'a potutu se-o potolésca, asia incatu a cerutu cá Turci'a se intervina in contra rebeliloru. Ce se atinge de nou'a Bulgaria delegatii turci dorescu, cá se se creeze doue provincii bulgare si Balcanulu se fia fruntari'a loru, mai departe voiescu cá se-i remana Turciei o bucatica din tiermulu dreptu alu Dunarei. Provincieloru bulgare din sudulu Balcaniloru le voru dá o autonomia cá aceea in Samos. Teritoriele noue formande se ié asupra-si o parte a datorieloru de statu. Drumurile de feru din acele se se rescumpere dela Turci'a. Delegatii turcesci considera desdaunarea de resbelu acoperita prin cederea Dobrogei si a tienuturiloru din Asi'a. Serbiei si Muntenegrului si Greciei le voru concede órecare rectificare res-

pectivu estindere a fruntarieloru in anumite directiuni, dér' Turci'a nu voiesce se cedeze nici Novi-Bazar, nici porturile din marea adriatica, cu atatu mai puçinu inse provinciile Thesali'a, Macedoni'a, Epirulu séu Cret'a. —

Esamenele de maturitate.

In curendu se voru incepe esamenele la scólele nóstre romane. Pe langa progressulu scóleloru primarie ne voru interessá mai multu esamenele de maturitate. Gimnasiile din Transilvani'a, intre cari si cele trei romane din Brasiovu, Blasiu si Naseudu, sunt intocmite dupa vechiulu planu de organisatiune austriacu, ale caruia avantagie sunt in multe privintie necontestabile. Esamenulu de maturitate se considerá, pe catu scimu, la noi cá si in Austri'a pana acuma, cá unu esamenu generalu din totalitatea studieloru propuse in cursu de optu ani in gimnasiu. Practic'a, ce se observá si se observéza inca la acestu esamenu, justifica pe deplinu parerea ce domnesce in generalu la scolari atatu, catu si la parintii loru despre elu, ca adeca esamenulu de maturitate este celu mai greu, in tóta carier'a unui studiosu. Nu mai incape indoiéla, ca in nici unu casu unu esamenu, care are de scopu a documentá maturitatea scolariului pentru a trece la studiile din institutele superióre de invetiamentu, nu se póte numi usioru, dér' tém'a ce o au scolarii de elu este de multeori prea peste mesura mare si nu sunt tocmai rare casurile, cá chiaru si scolari dealtmintrea talentati de fric'a rigorósei „maturitati“ séu a „bacalaureatului“, cumu ei dicu romanii din dincolo, se parasésca gimnasiulu pentru totdeaun'a.

Fric'a acést'a provine mai multu dela sistem'a de esaminare practicata la cele mai multe gimnasii. Prescrierile planului de studii austriacu sunt prea severe, prea pedantice si ele au fostu esecutate, cu deosebire la gimnasiile din Austri'a, cu-o rigóre propria invetiatoriloru germani. Se cerea dela bietii „octavani“ — scolari din clas'a a opt'a gimnasiala, numiti si „maturisanti“ — cá incependu dela primele elemente se memoreze vast'a materia a obiecteloru de invetiamentu propuse in cursulu intregu gimnasialu. Esaminarea se facea de comunu pana in cele mai mici detailuri, forti'a studiului pentru maturitate era prin urmare memorisarea. Scolariulu, care memorisá mai bine si avé patientia mai mare la studiu erá si celu mai bunu maturisantu. Pe cultur'a generala a scolariului nu se punea atat'a pretiu, cá pe cunoscintiele sale speciale.

Metod'a acést'a de esaminare a fostu atatu de multu combatuta de catra cei mai esperti barbati ai scólei din Austri'a, incatu ministrulu de instructiune s'a vediutu necessitatu a adresá catra tóte consiliele scolare austriace unu cercelariu, in care se definesce mai de aprópe scopulu adeveratu alu bacalaureatului. Ministrulu dice in instructiunea s'a generala intre altele:

„Esamenulu de maturitate — la gimnasii si la scólele reale — nu este a se considerá nicidecumu, cá unu e s a m e n u g e n e r a l u despre sum'a sciintieloru castigate pana la unu gradu órecare, ci elu inainte de tóte — spre deosebire de alte esamene — are scopulu anumitu: de a cercetá, déca scolariulu possede m a t u r i t a t e a s p i r i t u a l a, ce se recere pentr'unu studiu academicu, de unde urméza, ca nu trebuie pusa tóta ponderositatea pe cunoscintiele singuratice ale scolariului, ci singuru numai pe cultur'a generala ce o possede, pe sfer'a spirituala ce si-a castigat'o cu incetulu si pe acea esercitare formala a spiritului, care se presupune cá neaperatu de lipsa la studiile sciintifice dupa cumu se propunu la academii.“

Apoi citéza unele puncte din proiectulu de organisatiune, unde inca se dice, ca ecsaminele de maturitate la gimnasii au se cuprinda mediulu scientiei si „se se uite mai multu la viu'a petrundere a celoru invetiate decatu la scienti'a mórta.“ Asia a prescrisu si o decisiune ministeriale din 1872 pentru scólele reali, cá „se se iè in privire numai cultur'a, ce resulta din totalitatea obiecteloru propuse.“ Ar' fi in contra acestoru determinatiuni, dice ministrulu, déca ecsaminele de maturitate s'ar compune dintr'unu siru de ecsamine partiali si s'ar' pretinde dela scolariu o deosebita pregatire, ceea ce in cursulu din urma i ar' vení prea cu greu. O asemenea pregatire nu e nici necessaria nici de doritu, pentruca nu face mai usióra judecat'a despre aceea, ca in ce gradu a m i s t u i t u ecsaminandulu materialulu datu, prin urmare, ca ce maturitate spirituale a castigatu, ci o confunda mai multu prin impressiunea celoru cetite in graba si prin cunoscienti'a cate odata chiaru surprindietoria a detailuriloru.

„Nu e de a se trece cu vederea, ca fora constatarea prealabile a maturitatii generale, nu este deajunsu nici cea mai minutiósa cunoscientia in detailu si vice-versa, déca se constata odata acea maturitate, nu mai este a se pune pondu pe goluri neesentiale in cunoscinti'a de detailuri positive ale vreunui obiectu. De alta parte trebuie se punu mare pretiu pe aceea, cá la punerea intrebariloru se se evite totu, ce ar' face cá se se créda, ca esamenulu ar' depinde dela norocu, dela intemplare. (intrebare prin sieduli); mai departe este de lipsa, cá in acele obiecte, cari invólvá pericolulu unei pregatiri pe calea memorisarei, esamenulu se se faca mai multu in form'a unui coloquiu liberu, spre a poté margini séu largi terenulu esaminarei dupa respunsurile date, in totu casulu inse esamenulu se se estinda numai asupra celoru esentiale.“

Asia vorbesce ministrulu instructiunei publice austriacu in cerculare s'a catra consiliele scolarie. Déca se va satisface cerintieloru puse in ea, esamenele de maturitate voru deveni mai usióre, si-'si voru ajunge mai lesne scopulu. Recomendamu aceste mesuri, corespundietórie recerintieloru invetiamentului de astadi, atentiunei deosebite a corpului didacticu dela scólele nóstre secundarie.

Ovatiuni poetului Alesandri.

Comitetulu A s s o c i a t i u n e i t r a n s i l v a n e a adresatu dlui Alesandri urmatórea felicitare:

„Domniei Sale Dlui Vasile Alesandri.

Gar'a Mircesci.

Comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatu'a romana si cultur'a poporului romanu cu viia placere se folosesce de ocasiunea, in care S o c i e t a t e a l i m b e l o r u romane, te-a distinsu pentru C a n t e c u l u g i n t e i l a t i n e, danduti corón'a de lauri a poetiloru latini — ati aduce si din partea s'a felicitarile sale cele mai caldurósе.

Negresitu ca nu acestu cantecu este singurulu meritu literariu, pentru care Romanii te saluta; lucrarile ce ai datu in trecutu sunt multe si de valóre neperitória pentru noi Romanii in specialu si latinitate in generalu.

Déca te salutamu si te felicitamu cu asta ocasiune, este, ca pe langa meritele literari din trecutu, chiaru acum prin oper'a premiata a-i pusu la inaltime inaintea gintei latine, si potemu dice, a lumei intregi, onórea si glori'a natiunei romane, sentinel'a perpetua a civilisatiunei la portile Orientului.

Primiti, Domnule, admiratiunea si profund'a nóstra stima ce ve pastramu. — Comitetulu asociatiatiunei transilvane. Sibiiu 3 Iuniu 1878.

. Iacobu Bolog'a, vice-presiedinte; G. Baritiu I. secretariu; Dr. Ios. Hodosiu II secretariu.

Dlu V. Alesandri a respunsu precumu urméza:

„Domnule vice-presiedinte! Me simtu multu onoratu de adres'a de felicitare ce am primitu din partea comitetului associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu si ve rogu se binevoiti a fi prelanga dnii membri ai acelui comitetu interpretulu simtiriloru mele de gratitudine. A fi poetu este unu avantagiu personalu; a fi inse apreciatu intre conationalii sei este o favóre a sórtei, pe care sciu a o pretiuí cu legitima mandria.

Primiti, die vice-presiedinte, asigurarea consideratiei mele celei mai distinse.

V. Alesandri.

Dlu I o s i f u V u l c a n u redactorele „Familiei“ a adressatu marelui poetu unu prea frumosu versu de felicitare intitulatu „La Vasile Alesandri“. D. Vasile Alesandri a onoratu pe d. Vulcanu cu urmatoriulu respunsu, datatu din Bucuresci 1-a Iuniu a. c.:

„Domnulu meu! Cu cea mai viua placere am primitu si am cetitu frumósele strofe ce 'miati tramisu. Acele versuri undite in undele limpedi si caldurósе ale inspirarii poetice au gasitu calea animei mele si m'au incantatu pe catu m'au si uimitu. Primiti dér', scumpulu meu confrate, impreuna cu multiamirile mele, cele mai sincere complimente pentru admirabil'a poesia ce ati compusu cu ocasiunea succesului obtienutu de „Canteculu Gintei Latine.“ Ea are in ochii mei indoitulu meritu de a fi si unu giuvaeru literariu si o viua proba de amicia, la care sunt fórte simtitoriu. Alu dvóstre amicu si confrate.“

V. Alesandri.“

R e v i s t a d i u a r i s t i c a.

Diuariele din Bucuresci aducu articuli retrospectivi la diu'a de 11 Iuniu v. a treidiecea anivesaria a marei miscari nationale dela 1848. „R o m a n u l u“ scrie cu privire la acést'a:

„Mane, 11 Iuniu, sunt 30 de ani, de candu natiunea romana s'a revelatu lumei si ei insa-si, a inceputu nou'a era, care o redicà mai multu in positiunea ei politica si o inaintà mai multu pe calea progressului de catu alte natiuni in timpu de secole. Fi binecuventata di de 11 Iuniu: tu ne facusi se vedemu ca natiunea romana nu numera sacrificiele, nu numera piedecele, nu numera ostirile dusmaniloru sei, spre a'si apera dreptulu si a ei onóre.

„Sunt treidieci de ani, ostiri numerósе turcesci inaintau spre Bucuresci, pentru a suprimá revolutiunea nationala, care arsese regulamentulu organicu impusu de Russi'a, care trebuiea neaperatu se aduca unirea Moldovei cu Munteni'a si se constituie in scurtu timpu o Romania puternica si absolutu independinte. Atunci poporulu romanu se adunà in graba din tóte partile in giurulu capitalei tierei. La marginile Bucuresciloru cincidieci de mii de tierani, adica de acei adeverati Romani in giurulu caror'a se mistuise putreditiunea fanariotica fara a'i atinge, alergara intru aperarea tierei loru. Baionetele turcesci luciau dejá in apropiarea Bucuresciloru. Unele din capeteniele din orasiu stau la mare indouiéla. Ce se faca? se lupte séu se se supuna? Obiceiulu unei indelungi supuneri, inriurirea unei opiniuni abia formulata de insa-si gur'a domnului, ca „acésta tiera este menita se fia in veci smerita“, amintirea inca próspeta a emisariloru sultanului, care, veniudu cu unu simplu firmanu, erau primiti cu genunchii plecati de asia numitii boiari si se intorceau ducundu cu densii capulu Domniloru tierei; tóta acésta odiósa sistema de avilire suflà inca bórea s'a ciumata si aruncà temerea si indouiél'a in spirite. Dér' poporulu romanu, acelu poporu, care persecutatu si inlaturatu dela conducerea destinateloru tierei, remasese strainu de coruperea de susu, se uità cu voinicia spre ostirile dusimane si deodata, intr'o singura voce, strigà: „Lasati-ne, si pana de séra ii si ingropamu.“

„Natiunea romana se revelà in fine pe deplinu. Dér' strigatulu ei se perdù in nedumerirea, in nehotarirea capetenieloru: poporulu, lipsitu de arme, lipsitu de conducetori, nu potú face nimicu. Remasera inse pompierii, o mana de ómeni, mai eroi, de catu clasicii eroi dela Termopile, cari, infruntandu tóta poterea otomana, spalara in sangele loru onórea Romaniei si aretara lumii ce este natiunea romana. Sfaramati, nimiciti sub numerulu inmiitu mai mare fura atunci eroicii aparatori ai patriei; dér' totusi ei au fostu adeveratii invingetori.

„De atunci, Romani'a se redicà intr'una; pe rendu aspiratiunile nationale se realisara si astadi Romani'a e un'a si pe deplinu independinte. Cum ne-ar' poté dér' slabi astadi credinti'a dobandita in marile fapte ale anului 1848; candu vedemu ca nici un'a, din aspiratiunele miscarii nationale de atunci, n'a remasu nerealisata in scurtulu timpu de 30 ani; candu vedemu in luptatorii dela Griviti'a, Rahov'a si Smirdanu, atatu de demni si de falnici urmasi ai eroiloru dela Dealulu Spirii! Inainte dér' Romani, mari la sufletu in anulu 1878, cá si in anulu 1848; mari dupa cum v'a revelatu strigatulu poporului la 1848, mari dupa cum v'a revelatu jertf'a dela Dealulu Spirii. Nu ve numerati dusimanii, astadi cá si atunci, si totu cá si atunci dreptulu natiunei romane va triumfa si viitoriulu ve va binecuventá.“

Descoperirile diuariului anglesu „Globe“ despre i n v o i e l'a r u s s o - a n g l e s a au facutu multu sange reu intre anglesi. Intrég'a diuaristica anglesa se ocupa de acestu „ghesieftu“ ce l'a inchiaiatu Siuvaloff cu Salisbury. Opiniunea publica in Angli'a se indrépta totu mai energicu in contra acelei invoieli, mai cu séma in contra punctului 11 ce privesce Basarabi'a. Intre altele scrie „P a l l M a l l G a z e t t e:“

„Este o mangaiere a vedé, ca onórea tierei ei jace inainte de tóte la anima poporului anglesu si simtiementulu generalu alu anglesiloru este acela alu unei mari temeri, ca prin aceea, ca guvernulu si-a luatu refugiulu la unu asemenea „ghesieftu“

privatu, a espusu natiunea blamului. Nu-i ajuta nimicu guvernului, déca sustiene, ca publicarea acelui documentu nu s'a facutu cu scirea guvernului anglesu si ca ea este numai o manopera a diplomatiei russesci. N'ajuta nimicu, déca noi toti potemu afirmá, ca documentulu a fostu čolportatu dela unu biurou diuaristicu la celulaltu de catra unu domnu órecare „fara nume“ din Petersburg. Dér' ce au a face tóte aceste cu cestiunea, care acopere spiritulu natiunei cu intristare? Nu modulu, cumu s'a facutu descoperirea, ci obiectulu descoperitu este, care ingrijesce, umilesce si mania pe unu poporu, care mai inainte crediendu, ca guvernulu va perseverá in modu francu, liberu si marinimosu, nepatatu prin nici unu angagiamentu, care ar' trebui se fuga de lumin'a dilei, afla acuma deodata causa de a se teme, ca guvernulu a schimbatu calea acest'a definitiva in secretu cu alt'a contraria ei.“

„Sub asemeni impregiurari, dice „Pall Mall Gazette“, este bine, ca prin desbaterile asupra viitórei interpelatiuni a lordului C a m p b e l l pentru paragrafulu (11), care lasa B a s a r a b i 'a in prad'a russiloru (vedi Nr. trecutu alu Gaz. Trans.) se afle guvernulu, cumu cugeta opiniunea publica anglesa mai cu séma asupra acestui pasu. Si aci guvernamentalii 'si dau silinti'a a cocolosi lucrulu, crediendu, ca voru delaturá astfeliu caus'a nelinistirei. Dér' nu aceea, ca Angli'a considera de neoportunu si nenimeritu, a scóte sabi'a din caus'a Basarabiei, ci temerea, ca s i - a v e n d u t u i n a i n t e consimtiementulu la acést'a nerusinata despoiare a micului statu de catra imperati'a poternica, careia i-a ajutatu, candu se aflá in calamitate, acést'a temere torturéza consciinti'a natiunei. Speramu in tóta seriositatea, ca o asemenea vendiare ecsista numai in aparentia, si déca este asia, atunci ministrii nu ne potu asigurá destulu de iute despre acést'a. Dér', déca nu ni se va dá o asemenea asigurare, nu va fi cu potintia a interpretá altfeliu, decatu numai in modu rusinatoriu pentru Angli'a §-ulu 11 alu invoielei anglo-russesci. Déca acestu paragrafu are in adeveru intielesulu acest'a, atunci e mai multu cá usiurintia, a sustiené, ca sta in voi'a congressului a decide asupra cestiunei Basarabiei, cumu ei va conveni. Cumu va poté se scape acést'a onórea anglesa? Unu juratu, care a fostu coruptu cu bani, ar' poté asemenea se obiectese, ca nu a vendutu si voturile celoru unsprediece colegi ai sei. Nimenui nu i-a venitu in capu a sustiené, ca Angli'a ar' poté se dispuna asupra votisarei congressului. De ceea ce ne tememu, este, ca ministrii sei in numele ei au precupetitu (vendutu) totu, despre ce avea se dispuna in cestiunea acést'a a Basarabiei si in alte cestiuni, — adeca vocea si votulu Angliei.“

Catu de infocata este discussiunea politica asupra invoielei russo-anglese descoperita in „Globe“, se póte vedé si din aspr'a critica, ce io face „S t a n d a r d“, care pana acuma a trecutu de unu diuariu ministerialu. Elu dice adeca:

„Invoiél'a a facutu o impressiune si mai mare, decatu cercularea lui Salisbury. Dorere inse, ca impressiunea, ce a facut'o asupra tierei, este un'a cu totulu contraria. Pre candu cercularea lui Salisbury a fostu aprobata de tiéra, si a maritu védi'a Angliei in afara, invoiél'a russo-anglesa este desaprobata in intru totu asia de multu cá si in afara. I n f l u i n t i 'a A n g l i e i, care de curendu inca se recunoscea de atotpoternica f ŭ d e o d a t a i n t u n e c a t a. Potemu se nu fimu inca in chiaru asupra motivului acestei schimbari, o schimbare, care póte se devina funesta nu numai pentru interessele tierii, dér' si pentru acele ale pacii generale. Inca inainte cu o septemana a fostu consideratu ministrulu-presiedinte anglesu (Beaconsfield) in tóte partile cá unu calauzu. Sperantiele intregei Europe au fostu indreptate asupra Angliei, care prin firmitatea si decisiunea ei a fostu sustienutu santieni'a legei publice si independenti'a natiuniloru. N e f e r i c i t 'a i n v o i é l a a nimicitu cu-o singura lovitura tóte aceste sperantie.“

Interessantu este, ce scrie diuariulu erou alu dilei „T h e G l o b e“ din Londr'a cu privire la retrocederea Basarabiei. Lumea, dice elu, 'si inchipuiesce, ca schimbulu propusu alu Dobrogei pentru Basarabi'a nu va causá Romaniei nici o alta dauna speciala, afara numai de o umilire politica, prin aceea, ca va fi fortiata la acestu schimbu. Nu e inse asia. Abstragêndu dela positiunea geografica mai favorabila a Basarabiei, se mai observa acumu, ca veniturile Romaniei ar' suferi fórte seriosu prin acestu schimbu. Tesaurulu romanu incaséza pe anu 3.000,000 franci din Basarabi'a. Acést'a suma ar' fi dér' perduta. E intrebare acuma, déca Dobrogi'a ar' aduce unu venitu egalu séu chiaru mai mare. N'avemu informatiuni complete, dér' se scie, ca locuitorii de acolo sunt fórte seraci si Dobrogi'a a fostu fórte bine descrisa, candu s'a disu de dens'a, ca „e singur'a pustietate remasa in Europ'a.“ Dobrogi'a abia va poté in cursu de mai multi ani se'si scótia cheltuielile sale proprie. Prin urmare in casulu celu mai favorabilu Romani'a va perde de siguru cateva milióne de franci pe anu. Astfeliu resplat'a pentru sacrificiile sale, va fi mai multu decatu negativa. E datori'a congressului, dice „Globe“, a decide, in casu candu Europ'a ar' sanctiuná schimbulu propusu, cá Romani'a se capete o compensatiune pentru perderea de venitu ce va suferi. (Sic!)

Cu bucuria vedemu ca flacar'a entusiasmului pentru faptele eroice ale osteniloru romani a cuprinsu si animele junimei romane de dincóce. O viua dovéda despre acést'a e frumós'a poesia ce ne-o tramite d. B a s i l i u M i c h a i l u L a z a r u, dela Vien'a la care ii damu locu cu cea mai mare placere:

PLEVN'A.

Trecut'a umilinti'a si umbr'a seculara
Si sórele de glorii ne stralucesce éra!
Calumni'a e muta, sarcasmulu inrosiesce
Si vecnic'a 'ngamfare s'ascunde, se feresce.
Uitati eramu in lume, — adi lumea intréga scia,
C'a fostu si e Romanulu si cumu-ca vrea se fia!
Rabdarea lui fatala si tristai amortire
Se curma adi prin fapte trecute 'n nemurire. —
Cá leulu, candu adórme scapatu din lung'a góna
Si zace 'n nemiscare in cas'a monotóna
Si 'n somnulu lui calcatu e de ori-ce veveritia,
De paseri sfiicióse, de blande porumbitie,
Ba chiar' fricosii epuri pe capu ei voru amblá
Si corbii fora têma din prada-i voru mancá:
Asiá erá Romanulu, acestu poporu de lei,
Calcatu in somnu-i vecinicu de lacomii pigmei.
Dér' vai de ei, candu leulu in susu naprasnicu sare,
Inturitia-a sa cóma, racnesce cu turbare,
Cá ventulu se voru duce si nu se voru oprí,
Pan' glasulu lui de gróza la spate-'lu voru simti!
— Romani de vitejia! alu vostru falnicu nume
Rostitu e cu uimire de limbele din lume!
Cá valurile marii de ventu interitate,
Ce-i tulbura nivelulu cu brasde 'ncrucisiate
Si punu in revoltare imensulu Oceanu
Din Sudu in Média-Nópte unu lungu Meridianu:
Asia se duce vestea isbandiloru romane,
In lupta castigate cu cetele pagane! —
Din nóptea umilintiei in sfere de marire
Pe aripi de vapáe se 'naltia a mea gandire
Si anim'a mea arsa de flacar'a, de gele,
Din lantiulu calumnici 'mi sbóra catra stele.
Ah! sóre multu dorite, ce 'n seculi ai gelitu,
Ce mandra ti-este radi'a, ce adi nea resaritu!
O, spunemi, falnicu rege, ce 'mbraci o emisfera
In haina de lumina cu façiati lucifera,
De ce vedu milióne de gesturi de mirare?
De cine se vorbesce cu glasu atatu de tare!
Sculati eroi de pétra din stîlpulu lui Traianu!
Cobóra-te, o musa! din vérfulu Tarpeianu,
Stropesce-mi ochiulu palidu, cu rou'a ta divina
Si fà a mea privire destépta si senina;
Audiulu mi-lu incanta cu lir'a-ti triumfala
Si flacar'a din sufletu mi-o scóte la iveala.
Cu glasulu teu poternicu tu adi 'mi talmacesce,
Ce 'n Sudu si Média-Nópte de noi se povestesce?
Inchisi eramu cu totulu in micile otara,
De cari e tiermurita a nóstra mica tiéra;
Dér' astadi mandrulu nume „R o m a n u“ e pomenitu
Pe tóta emisfer'a din Vestu si Resaritu;
Din marginea Camciatkei si pan' la Gibraltar
Din Borneo, Sumatra, Seland'a, Trafalgar,
Din marginea Grönlandei, ce 'n sloiu eternu se pierde,
La malulu maghelanicu, ce pururea e verde,
De-alungulu pe ecuatoru, pe globulu rotogulu,
Din Sudu in Média-Nópte si ér' din polu in polu;
Chiar' limb'a aceloru neamuri, ce 'n veci nu nea numitu,
Cu numele eroicu „Romanu“, s'a imbogatitu!
Din tainele istoriei atatu de numeróse
Prin seculi adi strabate o radia gloriósa
Si spune cu mandria, ca 'n falnicii Carpati
Traiesce unu soiu de vulturi in veci ne'nspaimentati,
Pe cari nici ploi de glóntie, nici màri intregi de focu,
Nici veacuri de sclavia nu i-au impinsu din locu;
Ba chiaru aceste veacuri se paru, ca i-au nutritu
Cu doru de libertate si braçiulu le-a 'ntaritu;
Ca-ci nu credu se-si aduca aminte mandrulu sóre,
De-a fi vediutu Romanulu in astfeliu de splendóre!
Pierdusemu chiar' credinti'a in vechia-ne virtute
Si vechile traditii pareau a fi perdute;
Inalt'a palpitare, strabun'a vitejia
Pareau adi prefacute in jocu de fantasia; —
Dér' visulu celu de auru cu ochii l'amu vediutu,
Ilusiile mandre in trupu s'au prefacutu! — —
Dér' spune'mi tu, o musa, ce lacrimi napadescu
Din ochii, cari la sute trofee adi privescu?
Or' n'au versatu destule in lung'a umilintia?
N'au plansu destulu in trist'a si amar'a suferintia?
Si ce se credu, o musa, de falnic'a strigare,
De zimbetulu mandriei nascutu in lacrimare?
— E plansulu loru dorere? — O nu! su'in retacire,
Si mi-am uitatu, ca este si plansu de fericire.
Siróele aceste sunt plóia de viétia,
Ce curge primavér'a pe fraged'a verdétia;
Trecut'au recii viscoli din érn'a viforósa,
Pamentulu se 'nvalesce in haina dragostósa
Si mii de mii de glasuri in cantecu se unescu
Si-a sórelui zimbire cu zimbetu o primescu:
Asiá primescu Romanii viéti'a, ce resare
Din miile mormenturi de jertfe seculare.
Ah! glasulu 'mi slabesce, candu 'mi aducu aminte,
Ca nu se póte spune prin omenesci cuvinte,
Cé-a pusu in sinulu nostru din sine Dumnedieu
Si-o scóte la iveala unu neamu cu braciulu seu!
— Cá Icaru alu lui Dedalu, ce scapa odinióra
Din gelniculu exiliu pe aripe de céra,
Si 'n foculu de junétia, rapitu de doruri vane
Si uita de povétie, de-a tata-seu dojane
Si taia atmosfer'a, 'naltiandu-se spre ceriu,
Setosu se afle odata alu sórelui misteriu,
Dér' aripile-si pierde muiate de ardóre
Si cade, cá unu fulgeru din sferi ametitórie
Plutindu fora de cumpetu prin undele-atmosferii
Sermanulu mórtea-'si afla in sinulu rece alu màrii:
Totu astfeliu mi se 'nmóie si aripile mele
De glori'a romana in lupte atatu de grele!
Deci vina tu, o Musa, si lyr'a-mi imprumuta
Se cantu o melodia pan' adi necunoscuta;
Ca-ci vedu pe citadele la Dunarea cea lata
O panza tricolora de venturi resfatiata;
Er' colo lenga Plevn'a poterea moscovita
In cete infuriate de turci intiepenita.
Chiamat'a fostu de glasulu popóreloru chrestine,
Cá lung'a suferintia a loru se li-o aline.
Cercat'au se deslege cu man'a loru legata
Fatalulu nodu, in care li-e sórtea 'ncatusiata;
Dér' furi'a cea vechia, de care-au fostu robite
Din nou le âmenintia se fia nimicite, —
Candu marea 'mperatia crestina, ce se 'ntinde
Pe-o 'ntréga emisfera si nordulu ei cuprinde,
Se 'ndura si 'narméza o lume de ostasi,
Se scape tóta lumea chrestina de vrasimasi.
— Cá-a Romei republica, ce stá odinióra
In lupta totodata cu sute de popóra,
Versandu din centrulu falnicu torinti de mandre glóte,
S'arunca inversiunata spre neamurile tóte,
Si stà cu-o mana in Rom'a cu alt'a la Bosporu
Si c'unu pecioru pe Atlasu, pe Alpi cu altu pecioru;
Asia se vérsa astadi de colo din Uralu
La Prutu, la Marea-Négra si pana la Aralu
Poterea moscovita spre vatr'a semilunii,
Pe care sangerara de atatea ori strabunii.
Caucasulu si Balcanulu si Armenia sclipescu
De-unu milionu de arme, ce 'n sóre stralucescu!
Pe siesulu Romaniei 'si trece adi Russi'a
Grozav'a s'a armata spre Istru la Turci'a.
Armat'a musulmana o-astépta 'n nemiscare,
O lasa fora lupta se tréca riulu mare; —
O lume 'ntréga tace, asculta si pandesce,
Pan' crucea chrestinésca la Plevn'a se opresce.
Acolo stá la panda unu pasia musulmanu;
Alu carui nume lumea scieá, ca e Osmanu;
In fruntea unei céte de patrudieci de mii
Loru calea catra Stambulu voiesce-a le-o oprí.
Cá Boa, candu se vede de tigrii 'ncungiurata,
Surprinsa josu pe érba, de ghiar'a loru calcata,
Cá fulgerulu tresare si trupu-si incordéza
Si 'n valuri 'lu preface, ce gróznicu unduléza,
Se 'ncolace cu capulu si cód'a preste piele
Si ósale le frange, strivindu-i in anele:
Asia Osmanu la Plevn'a: s'arunca indrasnetiu
Si face calea cruce muscalului sumetiu.
Acei, ce mai inainte credeau, ca intr'unu sboru
Balcanulu 'lu voru trece, oprindu-se in Bosporu,
Se inglóda adi la Plevn'a si incepu se se gandésca
La lungulu drumu, ce duce spre vétr'a parintiésca.
Ba Gurko, ce trecuse dincolo de Balcanu
Abia venindu-i vestea de fapt'a lui Osman,
Se 'ntorce 'n graba mare si 'n munte se 'ntetiesce
Ear' turcii se destépta, ca-ci anim'a le cresce,
Cá cânii dela stana, candu ursulu calca turm'a,
Sar' toti prin négr'a nópte turbati gonindu-i urm'a
Si-lu intetiescu in higiuri si-lu musca si 'mpresóra
Si-'lu tienu pan' vinu ciobanii cu bete de-'lu omora:
Asia facu Musulmanii: resaru cá din pamentu,
Alérga toti la arme si navalescu luptandu. —
Dusimanulu, ce crediuse, ca nu i poporu in lume,
Se nu scia de fric'a grozavului seu nume,
Se vede chiaru de acel'a lovitu si 'ngenunchiatu
A carui resistintia in risu elu o-a luatu.
Cá lupii, candu s'arunca in turm'a cea de oi
Si vreau cá se se 'ntórca cu pradile 'napoi,
Candu colo s'ar' ciobanii cu cânii sprintenei
Si facu in pripa-o désa falanga 'n giuru de ei,
Si-arunca cu tatiunii si perulu li-'lu perlesce
Si 'n órb'a navalire cu betele-'i lovesce.
Incungiura, i-imprósca si dau in ei, sbierandu:
P'aci, p'aci, se-i tóce, se-i culce la pamentu!
Asia stau moscovitii la Plevn'a sfasiati,
De glóte 'nfuriate, de turci amenintiati.
Din órb'a sumetía se vedu restogoliti
Si 'n tiéra inimica speriati si umiliti.
Se incérca cá se scape, s'arunca cu orbia,
Dér' cadu lungiti in sange de a turciloru urgía,
Cari tragu in giuru redute, cu tunuri ferecate,
Ce focu 'n giuru voméza si morti infricosiate.
In Asi'a, la Istru sermanii moscoviti
De slab'a semiluna in lupte sunt goniti.
Dispretiulu fora margini, cu carele-a pornitu
Russi'a colossala la lupta 'n resaritu
Schimbatu-s'au in gróza si 'n frica de pierdiare,
In vecinic'a rusine, fiori si desperare;
Er' visulu libertatiei popóreloru chrestine
S'a dusu, cumu piere céti'a in dilele senine! — —
— „Dér' pana candu, o Dómne, mai suferi cá se fia
Legata blanda-ti turma in lantiulu de sclavia?
In tene e nadejdea, noi suntemu umiliti,
O scóte-ne din tésculu, unde suntemu striviti.

Poterile chrestine, cari strasnicu ne uràscu,
La noi cu ironia si mila adi privescu. —
E greu, candu afla mila unu neamu atatu de mare
Port'avomu umilinti'a, dér' aibi tu indurare!"
— Asia se vaita Tiarulu, odata semidieu
Dér' astadi in tierina cadiutu din ceriulu seu! — —

(Va urmá.)

Diverse.

(Representanti'a comunala a Brasiovului) asianumit'a „comunitate" a alesu in 25 Luniu a. c. cu aclamatiune de primariu alu Brasiovului pe d. Ioane Gott, ear' de siefu alu politiei („capitanu alu orasiului") pe d. Franciscu de Brennerberg, de antaiulu senatoru pe d. Fridericu Schnell si de alu II-lea seuatoru pe d. Oscar Alesius. In tóte celelalte oficie comuuale s'au alesu earasi totu numai candidati ai partitului sasescu. N'a potutu reusi a fi alesu nici unu romanu. Concetatienii sasi au maioritatea si ei se folosescu de ea fara de a mai luá in consideratiune, ca aprópe jumetate din poporatiunea orasiului este romana. Ei pasiescu inainte pe calea asigurarei interesseloru proprii, fara a mai cautá la drépt'a séu la steng'a. Nu ne compete noue de a cercetá incatu póte fi consulta o asemenea procedere. Ceea ce dorimu este, cá romanii, avendu inaintea loru esemplulu conlocutoriloru sasi, se fia mai tenaci si mai energiosi in aperarea interesseloru loru, decatu au fostu pana acuma.

(Esamenele publice la scólele centrale romane gr.-or. din Brasiovu) voru avé locu cu finea anului scol. 1877/8, in urmatórea ordine: a) La gimnasiu si la scól'a comerciala si reala: Marti in 20 Iuniu st. v. 8—11½ óre cl. I. gimn. A si B; dela 3—6½ cl. II. gimn. reala. Mercuri in 21 Iuniu 8—11½ cl. III. gimn. reala; 3—5 cl. IV.; 5—6 tóte despartiemintele din gimnastica. Joi 22 Iuniu 8—11½ cl. cl. V—VII. din religiune, limb'a latina, istoria, fisica si matematica; dela 3—6 cl. I. si II. comerciala. Vineri in 23 Iuniu dela 8—10 cl. V—VII. din limb'a elina, romana, maghiara, germana, istori'a naturala si logica; dela 10—12 tóte despartiemintele din limb'a francesa; dela 4—5 tóte despart. din cantari. Sambata in 24 Iuniu dela 10½—11½ óre cl. IV. si V. de copile. — b) La scól'a primaria (normala) de copii si de copile voru esaminá: Joi in 22 Iuniu st. v. dela 8—10 óre in cl. IV. de copii invetiat. I. Dobreanu; dela 3—4½ óre in cl. IIIa d. G. Bellissimus; dela 4½—6 óre cl IIIb d. I. Aronu. Vineri in 23 Iuniu dela 8—9½ óre in cl. IIa de copii invetiat. D. Cioflecu; dela 9½—11 óre in cl. IIb d. N. Oancea; dela 3—5 óre in cl. I. d. I. Peligradu. Luni in 26 Iuniu st. v. dela 8—9½ óre in cl. III. de copile invetiat. Z. Butnariu; dela 9½—11 óre in cl. II. d. P. Iuranu; dela 3—4½ óre in cl. I. d. S. Cranga. — c) Esamenele de maturitate: 1. Esamenulu oralu de maturitate cu scolarii din cl. VIII. gimn. va fi Luni in 26 Iuniu st. v. inainte si dupa amédi. 2. Esamenulu oralu de maturitate cu scolarii din cl. III. comerciala va fi Marti in 27 Iuniu st. v. inainte si dupa amédi. Joi in 29 Iuniu st. v.: Dupa serviçiulu divinu impreunatu cu rogatiunea de multiamita in biseric'a sf. Nicolae din Scheiu se va inchieiá anulu scol. 1877/78 cu cetirea classificatiuniloru si cu impartirea premieloru in sal'a cea mare a gimnasiului. La aceste esamene publice, precumu si la festivitatea de inchieiare are onóre subscris'a directiune a invitá pe parintii scolariloru, precumu si pe toti amicii si binevoitorii scóleloru. Brasiovu, in 5 Iuniu 1878 st. v. — Directiunea scóleloru centrale romane gr.-orient. — St. Iosifu m. p., conrectoru prov.

(Medali'a aperatoriloru independentiei.) „Monitoriulu" publica „regulamentulu pentru medali'a "Aperatoriloru Independiutiei". Medali'a este de bronzu, de forma rotunda, la partea superióra se afla unu inelu asemenea de bronzu, prin care se trece panglica; pe o parte a medaliei este stampatu in reliefu „Geniulu Romaniei" sub figur'a unei femei radiamate de o sabia si tienendu o cununa cu man'a drépta ridicata, piciórele ei stau pe drapele, tunuri si pusci in drépt'a s'a, josu este „Aquil'a Romana", spre spatele seu in stanga unu angeru tienendu unu drapelu incununatu. In departare se vede luciulu Dunarei. Pe partea opusa a medaliei se afla stampatu in reliefu initialele Domnitoriului, sub care este scrisu Aperatoriloru Independentiei in resbelulu 1877—1878. — Intrég'a inscriptiune este ocolita de doue ramuri stampate in reliefu, din care un'a represinta frundie de stejariu, cea-alta de dafinu si unite josu cu o funda. Medali'a se va conferí tuturoru militariloru si asimilatiloru de ori-ce gradu ce au luatu parte in campani'a din 1877 si 1878, si cari au fostu insumati, atasiati séu insarcinati cu controlulu administrativu la corpurile de trupa, ori la serviciele militarie. Medali'a se va conferí de asemenea si functionariloru civili si persóneloru, cari neapartienêndu de a dreptulu ostirei, au fostu chiamate de unu serviciu efectivu si permanentu pe langa armat'a nóstra.

(Revist'a dela Longchamps) se anuntia: La marea revista militara, ce s'a tienutu in 20 l. c. pe campulu de parada din Parisu (Longchamps) au luatu parte o multime enorma de ómeni. Au asistatu la ea mai multi principi si militari straini. Tienut'a trupeloru a fostu escelenta. Au defilatu inaintea maresialului-presiedinte Mac-Mahon 57 batalióne infanteria (vreo 27,000 ómeni), 18 baterii (108 tunuri) si 55 escadróne cavaleria (3500 calareti). Trupele erau comandate de guvernorulu Parisului genêralu br. Aymard. Maresialulu-presiedinte a fostu aclamatu cu strigatulu „Traiésca Franci'a".

(Unu monstru.) „Iannin'a", diaru grecescu, ce apare in orasiulu cu acelasiu nume, scrie urmatórele: Ni-se scrie dela Kardici'a, ca femei'a numitului Polio Maghir'a, locuitoriu in Kardici'a, a nascutu trei baiati, cari sunt lipiti asia, in catu forméza unu singuru corpu cu trei capete, cu siese mani si cu siese picióre. Acestu monstru e plinu de viétia. „R."

Sciri merunte din intru. Starea seminaturiloru in Transilvani'a si in Ungari'a este dupa scirile, ce le avemu, catu se póte de imbucuratória, mai cu séma incatu privesce seminaturile de tómna. „Economulu" ne spune, ca seminaturile de tómna din giurulu Blasiului sunt fórte frumóse, dér' granele in multe holde sunt pline de teciune, alte holde au remasu cu totulu neatinse de teciune. Secarile sunt camu rari. Cucuruzulu (porumbulu) a resaritu bine dupa ploi, ómenii 'lu sapa acuma a dou'a óra. Ród'a viiloru se póte numi buna. Semanaturile de primavéra voru fi de mediulocu bune. — „Fói'a Scolastica" ne impartasiesce, ca la scólele din Blasiu anulu scol. 1877/8 se inchiaie cu finea lui Iuniu. Dumineca in 30 Iuniu se va cantá „Marire intru cei de susu" si se voru imparti premiele. Esamenulu de maturitate verbalu se va tiené in 3 si 4 Iuliu. — „Famili'a" afla, ca abia la tómna va fi numitu episcopulu pentru dieces'a veduvita a Oradei-mari. — In aceeasi fói'a cetimu, ca P. S. S. par. episcopu Ioanu Metianu a inceputu se faca si in anulu acest'a visitatiunile sale canonice. De astadata va cercetá partile Buteniloru, Halmagiului si B.-Ineului. — „Biseric'a si Ssól'a" comunica, ca defunctulu vicariu episcopescu alu Aradului si presiedinte alu consistoriului gr.-or. din Oradea-mare a lasatu alumneului preparandialu din Aradu cas'a si gradin'a s'a din Aradu si a donatu pentru fondulu preotiescu diecesanu trei actiuni de cate 300 fl. — In Sielimbru lenga Sibiiu inca totu nu s'a stinsu pest'a-bovina. In 22 l. c. erau cu totulu 49 vite bolnave in acea localitate. In 23 se bolnavira 13, se insenatosiara 17 capete. Bolnave erau cu totulu 45 vite.

Sciri merunte din Romani'a. Vineri demaneatia Domnitoriulu si Dómn'a au visitatu asilulu „Elen'a Dómna", unde au asistatu la esamenele anuale. Elevele asilului au cantatu cu acést'a ocasiune unu imnu in onórea Domnítoriului. — „L'Orient" afla din Basarabi'a romana, ca propagand'a russésca de acolo a luatu acuma o alta forma. Russii voiescu se faca pe poporatiune se créda, ca guvernulu romanu e gata se dé Basarabi'a russiloru pentru despagubire pecuniaria. Cu asemeni manopere tindu ei a castigá poporatiunea pentru planulu de anecsare. — Din Galati i se scrie aceleiasi foi, ca calatorii, cari sosescu din Russi'a, spunu, ca acolo toti din tóte clasele dorescu restabilirea pacii. Cei mai multi tienu, ca unu nou resbelu ar' provocá grele incurcaturi interne. — „Rom. Lib." afla, ca d. Atanasiadu a luatu initiativa pentru facerea unui albumu, care, semnatu de cetatianii din capitala, se va oferi poetului Alesandri. Albumulu are inscriptiunea: „In memori'a victoriei culése la Montpellier de poetulu Alesandri 1878. Bucuresci." — D. C. F. Robescu, directorulu generalu alu telegrafului si postei romanesci, care a representatu Romani'a la congressulu postalu din Parisu, a sositu in Bucuresci; elu a primitu dela Françi'a o inalta distinctiune, fiindu numitu cavaleru alu Legiunei de onóre. — I se anuntia diuariului „L'Orient" din Giurgiu 21 Iuniu, ca acolo se astépta se sosésca dela Rasgrad o brigada de infanteria si o bateria de artileria russésca. Aceste trupe se voru indreptá apoi spre Bucuresci, in giurulu caruia voru cantoná. — Acelui diuariu i se scrie totu dela Giurgiu, ca efectivulu trupeloru russesci, ce se afla acuma in Romani'a, este camu urmatoriulu: 50,000 infanteria, 11,800 cavaleria si 12,500 artileria cu 190 tunuri. Mai sunt si alte trupe de diferite arme, geniu, administratiune, pontonieri, marina s. a., a caroru numeru se urca la 5000. Trupele russe, ce se afla astadi in Romani'a, nu trecu in totalu peste 80,000 ómeni. — Totu „L'Orient" afla din Sulin'a, ca multime de bastimente russesci comunica neincetatu intre Odess'a si Dunare. Mare parte a materialului de resbelu deterioratu in timpulu resbelului, a fostu dusu in Russi'a pe apa si a fostu inlocuitu cu materialu nou. Si transportulu bolnaviloru se face pe apa in Russi'a, ér' de aci vinu provisiuni totu pe apa. De cateva dile trecu si trupe, ce vinu din Russi'a pe Dunare si desbarca intre Rusciucu si Vidinu. Miscarea comerciala e in plina activitate cá in timpii normali. Comunicatiunile cu Occidentulu prin mesageriele maritime francese, séu prin alte bastimente sunt regulate si mai frecuente cá ori-candu; numai miscarea passageriloru (calatoriloru) este inca restirnsa. — „Vocea Covurluiului" scrie, ca band'a lui Tiandura a inceputu din nou se'si faca escursiunile sale de jafu si orórе. In dilele trecute au calcatu cas'a preotului Cristache din comun'a Vladesci, l'a batutu si i-a furatu 300 galbeni. —

Sciri ultime telegrafice.

Vien'a, 25 Iuniu. „Polit. Correspondenz" anuntia din Berlinu: Congressulu se va inchiaiá pe la mediuloculu lui Juliu. Dupa ce ministrii voru plecá va urmá conferenti'a plenipotentiatiloru de a dou'a mana. Ratificatiunea se va face in Septembre. — Din Aten'a se telegrafésa, ca insurectiunea a isbucnitu din nou in insul'a Cret'a.

Pest'a, 35 Iuniu. Proiectulu de lege privitoriu la datori'a de 80 milióne s'a primitu de ambele camere. Parlamentulu se va inchide Duminec'a solemnelu de catra monarchu. „K. Z."

Berlinu, 25 Iuniu. Siedinti'a dela 24 a congressului a duratu 3 óre. Siedinti'a viitória va fi in 26 Iuniu.

Constantinopolu, D. Dem. Bratianu a fostu primitu in 21 l. c. de Sultanulu si a plecatu indata la Bucuresci. Elu e multiamitu de primirea ce a gasitu la Pórt'a. Cestiunea schimbarii prisonieriloru s'a regulatu.

☞ Cu 1-a Iuliu stilu vechiu se incepe unu nou abonamentu la „Gazet'a Transilvaniei" pentru semestrulu alu II-lea 1878. ☜

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 26 Iuniu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	64.30	Oblig. rurali ungare .	76.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.40	„ „ Banat-Timis.	77.75
Losurile din 1860 .	113 75	„ „ transilvane.	—.—
Actiunile bancei nation.	784.—	„ „ croato-slav.	77.50
„ instit. de creditu	245.30	Argintulu in marfuri .	101.95
Londr'a, 3 luni. .	180.—	Galbini imperatesci .	5.57
		Napoleond'ori . . .	9.37
		Marci 100 imp. germ. .	57.70

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.